

Pál József irodalomtörténész munkásságának méltatása

Pál József 1953. január 18-án született Gyömrőn. Irodalomtörténész, egyetemi tanár, az MTA doktora. A Szegedi Tudományegyetem Olasz Tanszékének professzora.

Pályafutása: magyar-olasz szakos középiskolai tanár diplomát szerzett a szegedi József Attila Tudományegyetemen 1976-ban. Egyetemi doktori disszertációját 1978-ban, kandidátusi disszertációját 1983-ban védte meg. 1995-ben habilitált, 1996-ban kinevezték egyetemi tanárnak. MTA doktori címét 2000-ben védte meg. 1989-től az Olasz Nyelvi és Irodalmi tanszék tanszékvezető tanára. 1991-92-ben, majd 2011-2014 között rektorhelyettesi, 1992-94-ben dékáni teendőket is ellátott. 1995-1998 közt Rómában az Accademia d'Ungheria tudományos igazgatója volt. 1998-2000 között a NKÖM helyettes államtitkára volt. Tagja a Professzorok Batthyány Körének. Éveken keresztül a SZTE BTK Doktori Tanácsának vezetője volt.

Kutatási területei: A XVIII. századi művelődéstörténet, olasz, francia, angol, német, magyar irodalom és képzőművészet összehasonlító irodalom- és művészettörténeti szempontú kutatása. Ikonológia, szimbólumkutatás.

Komparatistikai, világirodalmi kiadványai az Akadémiai Kiadónál jelentek meg. 1999-től (Szili Józseffel együtt) a Neohelicon. Acta Comparationis Litterarum Universarum című angol, francia, német és olasz nyelven megjelenő nemzetközi irodalomtudományi folyóirat főszerkesztője. Dante költészetéről megjelentetett könyvével 2000-ben elnyerte az MTA doktori címet.

A Veronai Egyetemmel együttműködve kiadta az ELTE Egyetemi Könyvtárában lévő 14. századi Dante-kódex fakszimiléjét, illetve egy hozzá kapcsolódó tanulmánykötetet. 2009-ben megjelent az Akadémiai Kiadónál. *Dante. - Szó, szimbólum, realizmus* c. monográfiájáért Olaszországban nemzetközi Flaiano díjat kapott, Magyarországon pedig az MTA-Akadémiai Kiadó Nívódíját (2010-ben). A 2021-es Dante 700 emlékév spiritus rectora, fő szervezője volt.

Magyar-olasz kapcsolattörténeti kutatások keretében rendszeresen foglalkozott a magyar művelődéstörténet olaszországi emlékeivel. Rómában megalapította a „Fraknoi Történeti Intézetet”, amelyet 33. tagként felvettek az itt működő nagy nemzetközi akadémiák egyesületébe. Ez a tette szorosan kapcsolódik a Szent István Tudományos Akadémia történetéhez, hiszen Fraknoi Vilmos nemcsak jeles alapító tagja volt Akadémiánknak, hanem bőkezű mecénása is. Hagyatékát Akadémiánkra hagyományozta, amelyből sok éven át ún. Fraknoi-díjjal tudták elődeink kiemelkedő tudományos eredményt elérő tagjaikat jutalmazni.

1997-ben Rómában újra útjára indította az *Annuario. Studi e documenti italo-ungheresi* című sorozatot, amely ezt megelőzően 1941-ig jelent meg. Német együttműködéssel kiadta a Santo Stefano Rotondóról (Wiesbaden, 2000) szóló reprezentatív kötetet. Az általa irányított kutatások eredményeként mind magyar, mind olasz nyelven megjelent az itáliai magyar emlékek teljességre törekvő, tudományos igényeknek megfelelő leírása és katalógusa (2005). Szakmai mélységét, teljesség-igényét tekintve ez idáig egyedülálló a magyar emlékek külföldön témakörben. Publikációit az *mtmt*-ben lehet nyomon követni. A 310 jelzett magyar, olasz, angol, német nyelvű publikáció többsége tudományos közlemény, de Pál József megszólal a napi sajtóban is művelődéspolitikai kérdésekben.

Az Olasz Köztársaság tiszteletbeli konzulja. 2012-ben elnyerte a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét. Tagja a professzorok Batthyány Körének.

A Mária Rádió önkéntes munkatársaként rádióbeszélgetés-sorozatot szervez és szerkeszt évek óta a keresztény kultúra változatos területeiről. Blazovich Lászlóval 2016-tól közösen szervezi a Polgári Platform keretében „A mocsárvilágtól a Dóm térig” című tudományos ismeretterjesztő előadásorozatot. Nős, három gyermek édesapja.

Számomra nagyon fontos, hogy Bálint Sándor boldoggá avatásának elindulásakor készségesen vállalta munkatársaival együtt az egyházmegyei peranyag olasz nyelvre fordítását, hogy az elküldhető legyen az illetékes vatikáni kongregációhoz.

A Szent István Tudományos Akadémia 2020 február 3-i rendkívüli közgyűlésén választotta tagjai közé. Tagsága mai székfoglalójával válik teljessé.

Budapest, 2022. február 7.

Barna Gábor